GAZETA KRAKOWSKA

Nro 79.

z KRAKOWA dnia 3 PAŹDZIERNIKA 1827 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 24 Września.

Dyrekcyia Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Przy odezwach swoich z dnia 19 i 20 Września załączyła Dyrekcyia Główna do pism publicznych wykaz Numerów Listów Zastawnych raz na zawsze do losowania podanych, aż do dnia 20go Marca r. b. ułożony porządkiem Numerów, i pierwsze sto kart Numerów do losowania po dniu 20 Marca r. b. podanych, porządkiem zgłoszenia się właścicieli wydrukowanych; na dniu dzisieyszym dołącza podobniez Dyrekcyia Główna resztę Numerów Listów Zastawnych, które do losowania aż do dnia 19go Września do dwunastey w nocy podane zostały; tym sposobem każdy interessowany przekonać się może, iż Numera iego istotnie w liczbie maiących bydź losowanemi zostały zamieszczone; dla tem większego atoli ułatwienia publiczności, wynalezienia swoich Numerów, co w tak mnogiey ich liczbie z trudnością przychodzić może, ułożonym został ogólny wykaz porządkowy, wszystkich Numerów losować się maiących, który każdemu w Biorze Dyrekcyi Główney u Sekretarza Sliwowskiego co dzień w godzinach biórowych do przeyrzenia iest otwartym.

Ogółem podanych zostało do losowania Listów Zastawnych sztuk 24,074 za summę zł: Pol: 34,399,700; fundusz zaś amortyzacyyny na bieżące półrocze wynosi zł: Pol: 1,541,869; gr: 14. Losowanie odbywać się będzie w Domu posiedzeń Dyrekcyi Główney w Poniedziałek dnia 1go Października od godziny 8tey do 12stey z południa i od godziny 1szey do 4tey wieczorem; ieśliby w dniu iednym skończenem nie było, reszta do dnia następnego odłożoną zostanie.

W Warszawie dnia 22 Września 1827 r.

Radca Stanu, Prezes:

(podpisano) *Kalinowski.*

Pisarz Dyrekcyi Główney,

(podpisano) *Drewnowski.*

Gazety zagraniczne ogłosiły co następuie:

„Professor astronomii w Minchen, Doktor Gruithuisen, doszedł tego, że dążenie na dół w ciałach ruchomych bardzo się zmienia, tak dalece, że ta siła okazuie się wraz iako odwracalna i skupialna. Factum to, i przez Hughensa odkryta excentrycyta-

cya, środkowego punktu w ruchu, dały namienionemu Professorowi powód do odkrycia wielu współ-działaiących przyczyn obracania się od osi słońca, planet i właściwych osi xiężyca, co wraz z innym w małem czasowem pismie niebawem okaże i fizycznie i matematycznie dowiedzie, o czem teraz tylko dla pierwszeństwa po krótce namienia.,,

Maiąc przed sobą wyciągi urzędowe z akt, widziemy się obowiązani donieść, że w podaniach swoich, zgłaszaiąc się, o zegar astronomiczny swoiego wynalazku, Leon Kuhaiewski, do Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, po dwakroć iuż w podobnym zawodzie i na tey samey niwie poszukiwań przez siebie czynionych zawiadomił, a to naprzód w roku 1825 pod dniem 16 Marca, następnie w r. 1826 pod dniem 2 Sierpnia.

Nie wiemy wprawdzie iak obadwa badącze swoie dostrzeżenia rozwiną; to iest: czy przyczyny z iednego będą czerpane źrodła lub czyli też skutki będą podobne sobie? To iednak widziemy się obowiązani nadmienić, iż Kuhaiewski, przy końcu 1825 roku, napisał obszerny program, w ktorym wyłożył porządek maiących się wydać prac iego. Program ten udzielał do czytania niektórym Professorom i wielu osobom uczonym, z którego dowiaduiemy się: iż czyniąc poszukiwania od lat przeszło 20, zastanawiał się nad fenomenami biegów ciał. W tem rozpoznawaniu spędził lat kilka i odkrył w nich zasadę pierwotną czyli elementarną do ocenienia tychże biegów, którą, przy pomocy nayprostszego rachunku z wszelką ścisłością wydobył.

1. Niedostrzeganę dotąd własności i prawa fenomenow głównych, które rozdziela na dwa oddzielne rzędy, to iest: na pozorne i rzeczywiste czyli axiomalne.

2. Odkrył 3 fenomena wypadkowe ilich prawa, które uchodziły dotąd całkiem dostrzegaczów baczności; i z tych dwa dostrzegł w biegu ciał niebieskich,, ostatnie zaś w ziemskich.

Z wydobytą teoryą przeszedł Kuhaiewski do praktyki, i iuż w roku 1818, iednego z tych fenomenów prawa usiłował naśladować w zastosowaniu do praktycznego onych wykładu w machinach, z których otrzymał fakta całkiem nowe dla nauk tego rodzaiu.

Zaś podług porządku iaki zapowiada program, autor zamierza sobie ogłosić naprzód fenomena poprzednie. Taki iest zbiór usiłowań Kuhaiewskiego, ile nam dotąd iest wiadomo.

Owoż daty wyż wymienione dowodzą, iż myśl do czynienia poszukiwań na tey samey niwie, przez Kuhaiewskiego dawniey powziętą została. Wszakże nie zamierzamy sobie bynaymniey czynić iakiego zaprzeczenia zapowiedzianym spostrzeżeniom JP. Gruithuisena, i owszem uważamy; że, czyli zgłębione odkrycia przez obudwoch badaczów będą różne, czyli też iednakowe, zawsze to będzie z korzyścią dla nauk i z chlubą dla umysłu ludzkiego, ieżeli usiłowania rzeczone szczęśliwie doprowadzone zostaną.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez dwóch Kuponów białych.
Przedaiący żądaią zł. 83 gr. 20
Kupuiący ofiaruią — — — —
Istotnie nie przedano.
W Warszawie dnia 24 Września 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Petersburg d. 27 Sierpnia. D. K.
(Z Gazety Petersburgskiey.)

Ceremoniał Chrztu Swiętego J. C. M. Wielkiey Xiężniczki Katarzyny Michałowny.

I. O przeznaczonym dniu 28 Sierpnia na Chrzest S., rozesłane będą uwiadomienia, ażeby w tym dniu przeznaczonym, wszyscy Urzędnicy Dworu, znakomitsze płci oboiey osoby, iako też Posłowie zagraniczni i Ministrowie, o godzinie w pół do iedenastey z rana, zieżdżali się do Pałacu Taurydzkiego; Damy w ubiorze Rossyyskim, a Kawalerowie w mundurach galowych.

II. W tymże dniu Wysoko-Nowonarodzona Wielka Xiężniczka przywieziona będzie z Pałacu Kamienno-Ostrowskiego do Taurydzkiego przez Mistrzynią Dworu J. C. M. Wielkiey Xiężney Heleny Pawłówny, Hrabinę Elmpt, w karecie, a w assystencyi Urzędników Dworu II. CC. MM., i będzie przyniesiona do wewnętrznych pokoiów Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Maryi Fedorowny.

III. Gdy wszystko będzie przygotowanem ku iściu do Cerkwi, wówczas Ich Cesarskim Mościom doniesie o tem Minister Dworu Cesarskiego, i po otrzymaniu rozkazu, iście rozpocznie się następnym porządkiem:

1) Dworu Jego Cesarskiey Mości i Dworu Jego Cesarzewiczowskiey Mości Furyerowie i Kamer-Furyerowie po dwóch rzędem.

2) Mistrzowie obrzędów i pierwszy Mistrz obrzędów.

3) Dworu Jego Cesarskiey Mości Kamerjunkrowie, Szambelani i Kawalerowie Dworu, po dwóch rzędem, młodsi na przodzie.

4) Pierwsi Urzędnicy Dworu, po dwóch rzędem, młodsi na przodzie.

5) Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość i Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Marya Fedorowna, maiąc przed Sobą o podal W. Podkomorzego, a z tyłu Ministra Dworu Cesarskiego i Dyżurnego Jenerała Adjutanta.

6) J. C. Mość Wielki Xiążę Michał Pawłowicz.

7) Wysoko-Nowonarodzona niesioną będzie, z przyczyny oświadczoney przez Damę Stanu Xiężnę Lieven przeszkody, przez Mistrzynią Dworu J. C. M. Wielkiey Xiężny Heleny Pawłówny, Hrabinę Elmpt, po bokach iey, póydą, przytrzymuiąc poduszkę i nakrycie: Rzeczywisty Radca Tayny Hrabia Koczubey i Jenerał Inżenierów Hrabia Suchtelen.

8) Xiążę Wirtembergski Alexander i Xiężna Marya.

9) Damy Stanu, Panny honorowe, a za niemi inne płci oboiey osoby.

IV. Przed Naywyższem wyyściem, Ministrowie zagraniczni, będą w Cerkwi ustykowani przez pierwszego Mistrza obrzędów, na wyznaczonem sobie mieyscu; Poseł zaś Wirtembergski stać będzie o podal Familii Cesarskiey.

V. Mistrz obrzędów, przed wyyściem, przyniesie do Cerkwi order S. Katarzyny na złotey tacy, i postawi ią na przygotowanym stole.

VI. Akuszerka, mamka i piastunka, przed orszakiem przybędą za postawione w należytem mieyscu parawany, za któremi postawi się kanapa i stół.

VII. Przy weyściu do Cerkwi Ich Cesarskie Mości spotkani będą od Metropolity Nowgorodzkiego i Petersburgskiego i znakomitszego Duchowieństwa z krzyżem i wodą święconą.

VIII. Potem zacznie się obrząd Chrztu Swiętego, który odprawiony będzie przez Ka-

)2(

pełana Jego Cesarskiey Mości. Trzymać do Chrztu będą: Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Marya Fedorowna, Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość, Nayiaśnieyszy Król Wirtembergski, Nayiaśnieysza Królowa Wirtembergska wdowa, i Jego Cesarzewiczowska Mość Cesarzewicz Konstanty Pawłowicz.

IX. W czasie Chrztu Swiętego, J. C. M. Wielki Xiążę Michał Pawłowicz raczy wyyść z Cerkwi do przyległego pokoiu, gdzie się zatrzyma do odbycia Chrztu, a po dopełnieniu iego powróci do Cerkwi.

X. Po ukończeniu Chrztu, śpiewane będzie *Ciebie Panie chwalemy*, przy odgłosie 201 wystrzałów z dział, postawionych na wyznaczonem mieyscu, iako też z twierdzy Petropawłowskiey, przy biciu we dzwony po wszystkich Cerkwiach.

XI. Poczem zacznie się Msza S., którą odprawiać będzie Metropolita Nowgorodzki i Petersburgski, w ciągu którey w należytym czasie, Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość raczy przynieść Wysoko-Nowonarodzoną do przyięcia Swiętych Taiemnic, maiąc po bokach tych, którzy przytrzymywali poduszkę. Po Kommunii S. Wysoko-Narodzoney, przy śpiewaniu: *Niech się napełnią usta nasze*, przyniesiony będzie do Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowny, na złotey tacy, order S. Katarzyny, który raczy włożyć na Wysoko-Nowonarodzoną.

XII. Order przynosi na tacy Kanclerz Orderów Rossyyskich.

XIII. Po ukończeniu Mszy S. całe Duchowieństwo złoży w Cerkwi ich Cesarskim Mościom powinszowanie. Z Cerkwi, Ich Cesarskie Mości raczą powrócić w tymże porządku do wewnętrznych pokoiów, zkąd Wysoko-Nowonarodzona odwieziona zostanie w paradney karecie z ieźdzcami, do pałacu Kamienno-Ostrowskiego.

XIV. W tym dniu będzie obiad u Dworu, na który zaproszone zostaną Damy Stanu i Osoby płci oboiey trzech pierwszych klass. Naprzeciw Ich Cesarskich Mości siedzieć będą Członkowie Nayświętszego Synodu; po prawey stronie Familii Cesarskiey: Damy Stanu, Panny honorowe; naprzeciw nich, inne pierwszych trzech klass Damy, a po lewey stronie: Członkowie Rady i inne podług starszeństwa pierwszych trzech klass Osoby.

XV. W czasie stołu gra muzyka, a przy wnoszeniu toastów za zdrowie, dawane będą wystrzały, a mianowicie:

1) Za zdrowie Wysoko-Nowonarodzoney, 31 wystrzałów.

2) Ich Cesarskich Mości Nayiaśnieyszych Cesarzowych, Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości, Nayiaśnieyszego Króla Wirtembergskiego, i Nayiaśnieyszey Królowey Wirtembergskiey wdowy, 51 wystrzałów.

3) Wielkiego Xięcia Jegomości Michała Pawłowicza i Wielkiey Xiężney Jmci Pawłowny, 31 wystrzałów.

4) Całego Domu Cesarskiego, 31 wystrzałów.

5) Duchowieństwa i wszystkich wiernych poddanych, 21 wystrzałów.

6) W czasie spełnienia powyższych toastów graią w trąby i biią w kotły. Kubki podaią: Ich Cesarskim Mościom pierwszy Podczasy, a Wielkiemu Xięciu Jegomości Michałowi Pawłowiczowi Mistrz Dworu Jego Cesarzewiczowskiey Mości.

XVI. Wieczorem całe miasto będzie oświecone.

Wczoray, dnia 26 Sierpnia, w rocznicę pamiętney Borodyńskiey bitwy, z okoliczności zakładaiącey się tu nowey bramy tryum-

łalney na cześć Korpusu Gwardyi, ci którzy należeli do sławney woyny za Oyczyznę i niepodległość Europy, maiący medal roku 1812, medal na pamiątkę wzięcia Paryża i krzyże Kulmskie, zebrali się za rogatkami Narwskiemi.

O godzinie w pół do 10tey z rana raczyli tam przybydź, Ich Cesarskie Mości, Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość, Nayiaśnieysza Cesarzowa Marya Fedorowna, J. C. Mość Następca Tronu, Wielki Xiążę Alexander Mikołaiewicz, i J. C. Mość Wielki Xiążę Michał Pawłowicz.

W czasie przeieżdzania Jego Cesarskiey Mości mimo frontu, woyska oddawały część zwyczaynym porządkiem, muzyka grzmiała, a radosne okrzyki woiowników mieszały się z iey dźwiękami.

O godzinie 11stey na mieyscu założenia rozpoczęły się modły, a po ich skończeniu, Ich Cesarskie Mości i Wielcy Xiążęta raczyli położyć kamienie węgielne w fundamentach tey wspaniałey bramy.

Poczem Ich Cesarskie Mości i Wielcy Xiążęta raczyli zatrzymać się na prospekcie Ekaterynhofskim, a woyska przeciągnęły przed Niemi w pół plutonach.

Wszystkich woysk w szykach, było 9000 ludzi.

Odezwa do Ormianów.

(z Ruskiego Inwalida.)

Od czasu wtargnienia w roku zeszłym woysk Perskich do naszych granic, Ormianie odznaczyli się nieustraszonnością przeciwko wrogom, niezachwianą stałością w poniesionych klęskach, nieograniczonem przywiązaniem do Religii Chrześciiańskiey, i przykładną wiernością dla Tronu Rossyyskiego.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość zwrócił łaskawe weyrzenie na gorliwość wiernych Mu Ormianów, i chociaż woyska Rossyyskie są wystarczaiącemi do pokonania nieprzyiaciół bez postronnego uczestnictwa, ale Jego Cesarskiey Mości podobało się mieć w teraźnieyszey woynie, pomiędzy walecznemi Swoiemi woyskami oddzielną milicyią, złożoną z Ormianów tuteyszych.

Dowódca oddzielnego Korpusu Kaukazkiego, wyieżdzaiąc z Tyflis, dla osobistego przewodniczenia działaiącym woyskom przeciwko nieprzyiaciołom, poruczył mi dopełnienie Naywyższey woli.

Ormianie z uniesieniem odpowiedzieli na uczynione do nich wezwanie.

Trzeciego dnia po ogłoszeniu, uyrzałem pierwszą Ormiańską drużynę pod bronią. Przy mnie odprawione zostały modły SS., a nowi rycerze pod cieniem świętey chorągwi, wyruszyli, dzielili trudy i sławę oręża Rossyyskiego.

Przekonany iestem, że wielu z ich spółbraci zechce póyść za tak chwalebnym przykładem; dla tego też za konieczne uznaię obwieścić zamiar względem postanawiaiącey się milicyi Ormiańskiey, ażeby każdy dobrowolnie do niey wchodzący, mógł wiedzieć, na iaki przeciąg czasu i pod iakiemi obowięzuie się służyć warunkami.

Ormianie! gorliwość wasza zasługuie na nagrodę; na was zwrócona iest uwaga Wielkiego Monarchy; wy będziecie mieli pod własnemi waszemi chorągwiami własne drużyny; wam daie się oręż dla ustalenia spokoyności uciśnionych waszych braci, dla zapewnienia bezpieczeństwa familiiom waszym, dla ziednania łask Monarchy, i dla obrony oyczyzny. — Tyflis dnia 24 Maia 1827 r.

Dowodzący woyskami w Georgi, Woienny Gubernator Tyfliski Jenerał-Adjutat.

Sipiagin.

Z Paryża d. 17 Września.

Dnia 14 odwiedził Król miasto Dunkierkę, o godzinie 9tey w wieczór powrócił do St. Omer. Dobrodzieystwa J. K. M. wszędzie czynione są nadzwyczayne; w iednem z miast dał Król dla ubogich i dobroczynnych zakładów 50,000 Fr. Gdy Prefekt departamentu Pas-de-Calais doniósł Królowi, iż wicher pozbawił wiele wystawionych na drodze z St. Omer do Dunkierki tryumfalnych bram, odpowiedział J. K. Mość: "Nic nieszkodzi; ia polegam na sercach, które staią się dla mnie tryumfalnemi bramami, a tych nic obalić niepotrafi."

Podług Gazety Francyi, buntownicy w Katalonii szanuią wszędzie Francuzów. Monitor wyraża: Gazeta codzienna zawiera następuiący artykuł: "Listy z Katalonii przez nadzwyczayną drogę nadeszłe donoszą, iż posłany do tey prowincyi iako Wódz naczelny, Jenerał Monet, d. 6 Września na czele 15 batalionów piechoty postąpił przeciw buntownikom, którzy za postrzeżeniem regularnego woyska rozbiegli się na wszystkie strony. Pochwycono z nich kilkunastu, i przy odeyściu poczty 7 obwieszono."

Wiadomość o złożeniu Reis-Effendemu d. 16 Sierpnia traktatu względem pośrednictwa, nadeszła tu d. 12 b. m.

Przybyły tu niedawno z Alexandryi po 27letniey niebytności Konsul Jeneralny Drovetti, uda się tam w krótce na powrót, gdyż iego tam obecność bardzo teraz iest potrzebna.

Hr. Capodistrias podpisał na medal dla Canninga 100 Fr.

Francuzki kupiecki okręt Machabeusz, który korsarz Algierski d. 3 b. m. pod Almeria zabrał, został nazaiutrz przez woienny nasz okręt odbity, zabrał 8 osadzonych na nim Algierczyków i popłynął za korsarzem.

— Dnia 18. —

D. 13 znaydował się Król przeszło 6 godzin na ćwiczeniach w obozie St. Omer, i każdemu korpusowi udzielił pewną liczbę znaków honorowych. J. K. M. powróci d. 20 do St. Cloud. Delfin powrócił tam wczoray, a Delfinowa powróci iutro.

Król przyiął łaskawie prośbę od znakomitszych kupców St. Quentin, w którey między innemi znayduie się następuiący wyraz: "Oszukałbyś się W. K. M. o istotnem naszem położeniu, gdybyś o niem sądził z teraźnieyszey powszechney radości. Na widok ukochanego Monarchy wszystko przybiera postać wesołą i znak ukontentowania. Zachodząca ieszcze czynność w naszych warsztatach nie iest skutkiem dobrego stanu, ale raczey ostatniem wysileniem wyczerpanego przemysłu."

Dziennik handlowy zawiera wiadomość z Stambułu, iż Basza Egipski przez swoiego Ajenta rozkazał Sułtanowi przełożyć, aby przyiął pośrednictwo uymuiących się za Grekami Mocarstw, niżeli połączone floty Rossyi, Anglii i Francyi przybędą na Archipelag. Negib miał zostać skazany na wygnanie do Skutary, ale za wstawieniem się Seraskiera cofnieno wyrok.

Z Madrytu d. 3 Września.

Poseł Angielski P. Lamb odiechał za pozwoleniem Rządu swoiego do Londynu. Zdaie się więc, że układy między Hiszpanią i Portugalią są ukończone.

Woysko obserwacyyne nasze nad Tagiem stoi ciągle pod Talavera de la Reyna.

Onegday o godzinie 5 z południa przybył tu nadzwyczayny goniec z Katalonii z doniesieniem, że buntownicy obracaią wszystkie swoie siły przeciw Leridzie i Tortosie, w których twierdzach zdaią się mieć tak li-

czne stronnictwa, że obie wkrótce dostać się w ich ręce mogą. Wyszły z Saragossy do Katalonii pułk jazdy, złupiwszy kassę uszedł do buntowników, pozostali się tylko officerowie i kilkunastu podofficerów. W prowincyi Burgos, powiecie Soria, znayduią się także teraz dwie bandy niechętnych, którzy równie Króla chcą wyrwać z rąk przewrotnych doradców. Pułki milicyi Segowii i Ciudad-Rodrigo maią przeciw nim wyruszyć. P. Recacho znayduie się teraz w Bragnaca i chce udać się do Lizbony. Królowi posłał o sobie doniesienie. — W Walencyi usiłowali ochotnicy Królewscy wzniecić rozruchy. W okolicy Alikante okazuią się dwie bandy.

Nowa administracyia policyi (wyraża Dziennik Sporów) większą zwraca uwagę na wyszukiwanie członków należących do taynych towarzystw i byłych konstytucyionistów, którzy wcale nie okazuią żadnych złych zamiarów, niżeli na spisek w Katalonii. Przy zaprowadzeniu nowego handlowego Konsulatu odebrano od członków przysięgę, iż nigdy do taynych towarzystw nie będą należeli.

WIADOMOŚCI z GRECYI.

Dostrzegacz Austryiacki z dnia 8 Września zawiera:

Otrzymaliśmy z drukarni Rządowey, dawniey będącey w Poros, wyszły exemplarz Konstytucyi polityczney Grecyi, ułożoney, rozpoznaney i potwierdzoney przez trzecie Zgromadzenie narodowe w Trozen 1827 w miesiącu Maiu, która składa się z 150 artykułów, z oryginału Greckiego przełożona, i iest tey osnowy: "W Imię Swiętey i nierozdzielney Tróycy. Naród Grecki na Kongres narodowy zebrany, po raz trzeci ogłasza przez swoich prawnych pełnomocników, w obliczu Boga i ludzi, byt i niepodległość swoię, i stanowi następuiące fundamentalne zasady swoiey Konstytucyi. — *Dział I. O obrządku.* 1) Każdy wyznaie w Grecyi wolno swoię Religiią, i do iey wykonania ma równą obronę. Religiia Państwa zaś iest Religiią wschodniego, prawowiernego Kościoła. — *Dział II. O Państwie Greckiem.* 2) Państwo Greckie iest iedno i nierozdzielne. 3) Składa się z Eparchiy (prowincyy). 4) Tyle iest Eparchyy Greckich, ile tychże iężło za broń przeciwko zwierzchnictwu Ottomanów, i ile onych ieszcze imie. — *Dział III. Prawo publiczne Greków.* 5) Władztwo iest w narodzie; wszelka władza wypływa z tegoż narodu, i dla niego istnieie. 6) Grekami są: *a*) Krajowcy Państwa Greckiego, którzy wierzą w Chrystusa; *b*) Wszyscy z tych, którzy wierzą w Chrystusa, i z pod iarzma Ottomańskiego, przybyli do kraiu Greckiego i ieszcze przybędą, aby walczyć wspólnie, lub w tymże osiąść; *c*) wszyscy w kraiach obcych z oyca Greka, zrodzeni; *d*) wszyscy Kraiowcy lub nie kraiowcy i ich potomkowie, którzy przed ogłoszeniem ninieyszey konstytucyi w Państwach obcych byli obywatelami, gdy przybędą do Państwa Greckiego, i wykonaią przysięgę Grecką; *e*) wszyscy cudzoziemcy, którzy przybędą i zostaną unarodowionemi. 7) Wszyscy Grecy są zdólni, każdy w miarę swoiego osobistego usposobienia, do wszystkich posług publicznych, tak cywilnych, iako też woyskowych. Prawo reprezentacyi i pełnomocnictwa będzie prawem wyborowem uregulowane, które powinno bydź poprawione i przez Senat ogłoszone. 9) Cudzoziemcy, którzy przybędą do Grecyi, aby osiąść, albo tylko na czas zabawić, równi są przed prawem

politycznem. 10) Podatki będą na wszystkich mieszkańców kraiu słusznie, i w miarę każdego maiątku podzielone. Atoli żaden podatek nie nastąpi, póki nie będzie wydane prawo, a żadne prawo podatkowe nie będzie na dłużey ustanowione, iak na rok ieden. 11) Prawo zabezpiecza każdemu osobistą wolność; nikt nie może bydź aresztowany lub więziony, tylko podług prawnych przepisów. 12) Życie, cześć i maiatek każdego śród granic Państwa znayduiącego się, zostaią pod opieką prawa. 13) Nie może bydź wydany rozkaz do śledzwa lub zatrzymania iakiey bądź osoby lub rzeczy, ieźli nie iest oparty na dostatecznych powodach, i ieźli nie oznacza mieysca śledztwa, osób i rzeczy, które maią bydź zatrzymane. 14) We wszystkich sprawach kryminalnych ma każdy prawo żądać przyczyny i natury skargi przeciwko onemuż zaniesioney, sprawdzenia naocznego z oskarżycielami, stawiania ze swoiey strony świadków, wezwania na pomoc obrońcy, i szybkiego przez Sąd sprawy załatwienia. 15) Przed wyrokiem nikt nie będzie miany za winnego. 16) Nikt nie będzie sądzony po dwa razy za iedno i toż samo przewinienie; nikt równie nie będzie skazany, ni też tymczasem z maiątku ogołocony, bez uprzedniey sprawy; żadna sprawa raz pewnie osądzona, nie będzie więcey rozpoznawana. 17) Rząd może żądać po każdym ofiary iego posiadłości na dostatecznie okazane dobro kraiu, iednakże za poprzedzaiącem wynagrodzeniem. 18) Tortury i konfiskaty są zakazane. 19) Prawo nie może mieć mocy wsteczney. 20) Grecy maią prawo zakładać wszelkiego rodzaiu instytuty oświecenia, filantropii, rzemiosł i kunsztów, i wybierać do tego nauczycieli. 21) W Państwie Greckiem ludzie nie będą ani kupowani ani przedawani, i każdy za pieniądze kupiony i każdego rodzaiu niewolnik, skoro wstąpi na ziemię Grecką, iest wolny i iego Pan nie może się o niego upominać. 22) Nikt nie może usuwać się z pod własnego Sądu, ni też ma mieć przeszkody udania się do takowego. 23) Nikt nie może bydź dłużey nad 24 godzin więziony, bez powzięcia urzędownie wiadomości o przyczynach uwięzienia, a nie dłużey nad trzy dni, póki niebędzie przedsięwzięte śledztwo. 24) Duchowieństwo podług przepisów naszey świętey, Boskiey Religii, nie może sprawować służby polityczney; tylko plebani maią prawo bydź wyborcami. 25) Każdy może się pisemnie udać do Senatu, w celu obiawienia swoiego zdania w rzeczy publiczney. 26) Grecy maia prawo bez cenzury wolno pisać i drukować, lub myśli swoie i zdania ogłaszać, ieźli zachowaią następuiące przepisy: *a*) gdy nie będą pisać przeciwko zasadom Religii Chrześciiańskiey; *b*) przeciwko obyczayności; *c*) gdy unikać będą wszelkiey osobistey napaści i potwarzy. 27) Rząd Grecki nie będzie rozdawał tytułów ślachectwa, i żaden Grek bez pozwolenia Prezydenta nie będzie mógł przyiąć służby, darowizny, wynagrodzenia, iakiego bądź rodzaiu godności lub tytułu od żadnego Monarchy, Xięcia, lub obcego Państwa. 28) Tytuły: Dostoyny, Jaśnie Wielmożny i t. d. nie będą żadnemu Grekowi w kraiu dawane. Tylko Prezydent używać będzie tytułu JW. lecz i ten ustaie z iego urzędowaniem. 29) Żaden rodowity lub unarodowiony Grek, mieszkaiący w Grecyi, i używaiący prawa obywatela, nie może uciekać się pod opiekę obcego Mocarstwa. Inaczey przestanie bydź obywatelem Greckim.

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

DODATEK
DO Nro 79
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 1827 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Thermom: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Wrześ:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 5, 948	+ 6 0	81	Połud: Ws: słaby	Pogoda z Chmur:	
12	„ 5, 281	+ 16 4	67	Wschodni średni	„	
29 3	„ 4, 702	+ 18. 0	60	„ „	„	
9	„ 4, 899	+ 9. 2	72	„ „	Pogoda	
7	27 5. 046	+ 7. 1	78	Wschodni słaby	Pogoda z Chmur:	
30. 12	„ 5, 088	+ 15 5	63	„ „	Chmury	
3	„ 4, 855	+ 19. 4	59	Połn: Ws: słaby	Pochmurno	
9	„ 5, 657	+ 11. 4	79	Półn: Za: słaby	„	
Paźd: 7	27 6. 189	+ 6. 6	80	Wschodni słaby	Pogoda	
12	„ 6. 217	+ 15. 5	67	„ „	„	
1. 3	„ 6. 031	+ 17. 2	61	„ „	„	
9	„ 6, 467	+ 9. 3	73	„ „	„	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Od granic Hiszpańskich d. 8 Września.

Dnia 6go b. m. przebiegło przez Baionę 5 gońców, 2 do, a 3 z Madrytu. Nazaiutrz przybyła z Paryża sztafeta, którey pisma przez gońca do Madrytu posłano.

Z *Dziennika Konstytucyonisty.* List z Perpignanu pod dniem 8 Września zawiera: Stoiący tu osadą 1wszy pułk Szwaycarów, który przed kilku dniami otrzymał rozkaz udania się na wzmocnienie osady w Figueras, odebrał teraz przeciwny. Zbuntowała się cała równina Tarragony. Jenerał Major Ramagosa przeszedł do buntowników, i otrzymał zaraz od junty prowincyionalney polece-

Przy zaczenaiącey się kwartalney prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Października 1827 r., uprasza Redakcyia łaskawych Czytelników o wczesne się zgłaszanie.

nie opanowania Tarragony. Lecz zmowa ta zniszczoną została przez baczność officerów i żołnierzy osady, którzy złożyli Gubernatora Coupigny, maiąc go w podeyrzeniu o porozumieniu się z buntownikami. Junta urządza swe woyska; piechota dzieli się na bataliony, a jazda na regularne korpusy. Dowództwo podzielone iest w prowincyi pomiędzy kilkunastu officerów, którzy od junty odbieraią rozkazy. Saperes dowodzi w Manresa, Ramagosa w równinach Tarragony, Estanys w Berga, Ballester od Gerony aż do Mataro, a Castan w Olot. Junta doniosła przez odezwy o swey instalacyi, które do wszystkich gmin rozesłane zostały. Każdy z hersztów wydał z swey strony odezwy. Dotąd mało widać woyska Królewskiego w Katalonii. Wyiąwszy 6 twierdz prawie cała ta prowincyia znayduie się w ręku buntowników, a ci posiadaią dobrze zapełnioną kassę. Berga przeznaczyli na osadzanie swych brańców i umocniaią Manresę. Gubernator Leridy, Marya Andriani, wezwał mieszkańców do oporu przeciw buntownikom. Onegday wieczór przybyło do Barcelony trzech nadzwyczaynych gońców, pomiędzy któremi 2 z Madrytu. Hersztowie Villela i Vionet (ostatni Bakałarz w Vich) osadzili dnia 29 Sierpnia 600 ludzmi Vich. Dnia 4go b. m. weszło do Mataro 500 piechoty i wybrała 500.000 franków kontrybucyi. Skoro d. 5go otworzono bramy Barcelony weszło do miasta mnóstwo nieszczęśliwych uchodzących z Mataro. Gdyby przed dwiema laty nie zabroniono Hiszpanom posiadać broni, mieszkańcy Mataro byliby się mogli bronić.

— Dnia 9go —

Margr. Campo-Sagrado na przełożenie Jenerała Francuzkiego Reizet posłać miał do Mataro 400 ludzi, woyska junty buntowniczey cofnęły się do Calella (na północ od Mataro ku morzu). Kilkunastu jezdców snuło się około Gerony i podług wieści zamyślali buntownicy w liczbie 4000 uderzyć na tę warownię. Dowódca tameczny zatrzymał z 700 ludzi złożoną osadę, które Jenerał kapitan kazał sobie przysłać, odpisawszy Jenerałowi kapitanowi, iż nie ręczy za utrzymanie twierdzy, skoro mu zabierze osadę i on z nią odciągnie. W Barcelonie lękaią się o Figueras, gdzie znayduie się do 600 chorych żołnierzy w mieście, które naypierwszemu naiezdcy dostać się w ręce może, gdyż cytadela zasłonić go niemoże, a na wierności mieszkańców polegać niemozna. Dla tego Jenerał Reizet żądał rozbroienia ochotników Królewskich. — Miasto Manresa dostało się przez rozkosz w ręce Saperesa. Dowódca iego Baza, obchodził w nocy z patrolem ochotników ulice, gdy napotkał go drugi patrol i z nim się złączył. Pochwycono go wraz z Podpułkownikiem Conti 2go pułku, którego oddział stał w tem mieście; uderzono na gwałt i zaczęto strzelać do żołnierzy, których officer rzeczonego pułku na rynku uszykował. Strzelanie trwało dwie godziny, póki rzeczony officer nie odebrał rozkazu od Conti, którego rokoszanie do napisania zmusili, aby broń złożyli. To nastąpiło i Saperes uwiadomiony przybył i obiął miasto. Kilkunastu officerów 2go pułku należało do spisku. — Jenerał Ramagosa dowodzący w Mataro, oddaliwszy się od nieiakiego czasu z tego miasta, przeszedł do buntowników. Do zastępcy swoiego napisał, że odebrał ważne zlecenie od Króla. Uyście iego zrządziło wielkie wrażenie. Dnia 3go o północy weszło 4 do 500 buntowników pieszych i konnych do tego miasta, z którego nazaiurz w południe udali się do Terrasa, niepopełniwszy żadney zbrodni. Don Carrera, naczelny Sędzia w Olot, uciekać musiał aż na granicę Francyi.

Od granic Tureckich d. 7 Września.

List z Prevesy pod dniem 14 Sierpnia donosi: że pomiędzy tamecznemi Turkami rozeszła się iuż wiadomość o zawartem traktacie przez trzy Mocarstwa na uspokoienie Grecyi. Wyrażono w tym liście: Przybyły tu wczoray z Zante statek, przywiozł tamecznie gazety, poczem rozeszła się zaraz pomyślna dla Greków wiadomość, która bardzo zatrwożyła Turków i do zebrania się do Kadego spowodowała. Napisano zaraz do Seraskiera Reszyd Baszy o spieszne posiłki, gdyż Gubernator oświadczył, iż bez nich nie potrafi twierdzy utrzymać. Potem nastąpiło zgromadzenie u Gubernatora i udzielono tę wiadomość Jmin Bejowi w Janinie. Nakazano oraz przybyłému z Dulcigno do strzeżenia brzegów okrętowi, aby wszystkie przybywaiące lub odchodzące z tego portu okręty ściśło przetrząsał. Przeszłey nocy stali wszyscy pod bronią i żadnemu Grekowi niebyło wolno po zachodzie słońca z domu wychodzić.

Achmet Basza z Patrassu, który z swem woyskiem udał się do Vostizy, przybył w swem pochodzie przed klasztor Taxiarchi, który przed nieiakim czasem poddał się był Turkom, i zastał tam znaczną liczbę Greków, którzy się mimo woli zakonników w nim usadowili. Wszczęła się krwawa walka między woyskami Achmeda i Grecką osadą, która długo się broniła, ale nakoniec przemocy uledz musiała. Achmed opanowawszy klasztor, przybył d. 12 Sierpnia z około 4000 ludzi i 12 polowemi działami do Vostizy. — W Patras oczekuią 5000 Tureckiego woyska, piechoty i konnicy, które z Moden przybędzie. — Seraskier Reszyd Basza znayduie się teraz w Liwadyi. — Flotta Egipska nie przybyła ieszcze do Nawaryno, ale codziennie iest oczekiwana. — Ibrahim Basza przybył ieszcze dnia 16 Lipca z Trypolizy do Modon. — Bryg Francuzki le Palinur napotkał dnia 5go Sierpnia w wodach Matapan fregatę Hellas, na którey znaydował się Lord Cochrane; ciągnęła za sobą Turecką 28działową korwetę. Dowódca brygu dowiedział się, że Lord Cochrane dnia 1go Sierpnia tę korwetę i galerę przy wyyściu z Nawaryno po stoczoney potyczce, w którey Turcy 35 ludzi w zabitych i ranionych utracili, zabrał. Oba zabrane okręty przeznaczone były do zawiezienia ammunicyi i 400 Egipskich żołnierzy do Patras. Lud ich wysadził Lord Cochrane późniey na wyspę Kandyą.

Z Stambułu d. 31 Sierpnia.

Wczoray po upłynionym terminie względem przyięcia propozycyy pośrednictwa, udali się (iak Gazeta powszechna donosi) około godziny 11 Tłumacze Posłów Rossyyskiego, Angielskiego i Francuzkiego do Reis-Effendego po odpowiedzi na podane dnia 16 Sierpnia noty. Reis Effendy rzekł do nich w dumnym tonie, że Porta dała iuż odpowiedź w swem oświadczeniu dnia 9 Czerwca i nigdy inney nie da. Żegnaiąc ich, rzekł ieszcze: że Porta nie może dać inney odpowiedzi, gdyż wzmiankowane oświadczenie zawiera to wszystko, co na podobne pytanie odwiedzieć można. Tłumacze udali się potem do pobocznego pokoiu dla spisania protokółu, a gdy ukończyli, rzekł ieszcze: że to iest stała wola Sułtana. Tak ukończyła się ta konferencyia. Ministrowie trzech Mocarstw niekontenci z odpowiedzi Porty postanowili podać wspólnie podpisaną notę (późnieyszy list donosi, że iuż podali) dla zwrócenia Dywanu uwagi na następności, iakie odrzucenie propozycyy Mocarstw za sobą pociągnąć może. Widząc iuż Ministrowie taki upor Porty, postanowili żony swoie i dzieci odesłać w bezpieczne mieysce, i w tey chwili Margrabina Ribeaupierre, Hrabina Guilleminot i Pani Stratford-Cannig z woiemi rodzinami znayduią się na okrętach. Sądzą, iż odpłyną do Odessy. Hr. Guillemitot posłał swego Szwagra P. Fering gońcem do Paryża, a P. Valmy do Smirny, dla uwiadomienia Admirała de Rigny iak rzeczy stoią. Stolica iest spokoyna, ale oddalenie się żon Posłów sprawi zapewne poruszenie. — Doniesienia z Syra do 22go Sierpnia nic ieszcze nie wzmiankuia o przybyciu Egipskiey flotty. Zaczenaią więc sądzić, iż zwróciła ią flotta Angielska.

Dnia 1 i 2 Października 1827 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	14 —	13 —	12 15	10 —
— Żyta	10 15	10 —	9 15	9 —
— Jęczmienia	9 15	9 —	8 15	8 —
— Grochu	14 —	13 —	12 —	— —
— Owsa	5 15	5 6	— —	— —
— Jagieł	19 —	18 —	17 —	16 —
— Rzepaku	21 —	20 —	— —	— —

W Gdańsku dnia 17 Września.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	570	do	600.
Żyta	—	—	324	—	342.
Jęczmienia	—	—	300	—	318.
Owsa	—	—	270	—	300.
Grochu	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 262 Ciągnieniu dni 3go Października r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

55. 35. 81. 2. 46.

Przyszłe 263 Ciągnienie dnia 10go Października 1827 r. przypada.

DONIESIENIA.

Na mocy Uchwały właściwey Rady Familiyney ddto 28 Lipca r. b. przez Trybunał I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu d. 28 Września r. b. zatwierdzoney, rozpocznie się dnia 8 Października r. b. o godzinie 3ciey z południa w Kamienicy przy Ulicy Grodzkiey pod L. 225 licytacyia różnych ruchomości po niegdy ś. p. Baltazarze Trzcińskim pozostałych, iako to: garderoby, porcellany, billardu, zegarka złotego, powozu Wiedeńskiego i biblioteki.

W Krakowie dnia 1 Październ ka 1827 r. *Matakiewicz*, Notaryusz.

Podpisany Notaryusz publiczny W. M. Krakowa, podaie do publiczney wiadomości, iż odbędzie się licytacyia publiczna, w moc poleceń W. Trybunału 29 Sierpnia, 14 Września i 25 Września r. b. wydanych ruchomości różnych po XX Kar: Dąbrowskim, Teodor: Sołtyku i Józefie Paszewskim pozostałych, iako to: sukien, bielizny, stolarszczyzny, pościeli, miedzi, cyny, mosiądzu i innych, a to w dniu ośmym Października r. b. o godzinie 9tey ranney i następnych w Domu na Piasku przy Krakowie pod L. 99 stoiącym za gotową srebrną zapłatę, na którą chęć licytów maiących zaprasza.

W Krakowie dnia 28 Września 1827 r. Ignacy *Rogalski*, Pisarz Ak.

W Kazimierzu przy Krakowie w Domu pod L. 92 dnia 5 Października r. b. o godzinie 10 ranney sprzedarz przez licytacyią w drodze exekucyi odbędzie się: komód, szaf, zegaru, luster, zwierciadeł, kanap i inych zaraz za gotową zapłatę w monecie Courant.

W Krakowie dnia 26 Września 1827 r. *Skorczyński*, Kom: Sąd.

W dniu 9 Października r. b. 1827 o godzinie 9 z rana w mieście Chrzanowie Okręgu W. M. Krakowa na placu targów publicznych odbędzie się licytacyia w drodze exekucyi Sądowey zatradowanych ruchomości, iako to: ogierów rassy wyborczey, klaczy kilku różney maści, tudzież krów i owiec; następnego zaś dnia kontynuowaną licytacyia zostanie w Wsi Pogorzycach, gdzie żyto i ięczmień w snopnie w tamecznym Dworze sprzedawanym będzie. Chęć licytow nia maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 28 Września 1827 r. H. *Salomoński*, Kom: Sąd.

Przybyła do Krakowa Kompaniia Herlema poleca się Prześwietney Publiczności z wybornemi Hollenderskiemi cybulkami kwiatowemi w wszelkich kolorach poiedyńczemi i dubeltowemi, z różnemi fruktowemi drzewkami, szpalerowemi czyli karłami i wysokiemi, tudzież wielu innemi Hollenderskiemi flancami. Mieszka na Stradomiu w Domu P. Rippera pod Nrem 15 pod znakiem białey róży i krótki czas zabawi.